

SY-OUFFET-SY

1 Algemene Informatie

Naam van de Route	: Sy - Ouffet - Sy
Opsteller	: Dirk v.d. Oetelaar, met dank aan Frank en Robin voor het idee voor deze wandeling en Hans voor de hulp bij het samenstellen.
Laatste versie bewerkt door	: Ronald Velgersdijk
Vertrekpunt	: de Tukhut, Rue de Luin 4, Sy
Aankomstpunt	: de Tukhut, Rue de Luin 4, Sy
Afstand	: 30 km / 23 km (met de bus en trein terug vanaf Comblain-Fairon)
Moeilijkheidsgradatie	: licht // normaal // pittig // zwaar
Hoogteverschil	: totale stijging/daling = 520 m, langste stijging = 160 m
Hoogste punt v.d. route	: 335 m (In het "Bois de Viné", 2 km ten westen van Tohogne)
Laagste punt v.d. route	: 120 m (de Ourthe en de Tukhut)
Parkeren	: tegenover de Tukhut, op gratis parkeerterrein
Horeca	: in Ouffet (na 16 km) en Hamoir (na 26 km)
Bijzonderheden	: deze route is absoluut ongeschikt voor kinderwagens en rolstoelen
Datum opstellen	: versie 1.4: 2 juni 2013 // versie 1.0: 4 maart 2006

2 Inleiding

"Vroeg op, lange wandeling, redelijk wat hoogtemeters, veel (af)zien, laat terug in de Tukhut, om daarna lekker voldaan aan de bar van een lekker koud biertje te genieten". Dat is in één zin zo'n beetje samengevat waar het in deze wandeling allemaal om draait.

Deze wandeling is bedoeld voor de echte kilometervreters onder de Ardennengangers. Samen met een paar andere wandelingen die meer dan 20 km lang zijn, is deze route een prima voorbereiding op grootsere (berg)tochten. Tegelijk gaat u het prachtige (afwisselende) landschap ten westen van de Tukhut ontdekken. U komt daarbij door (langs) de volgende plaatsjes: Sy, Verlaine, Tohogne, Ouffet, Comblain-Fairon, Hamoir en tenslotte weer Sy. En nu maar hopen dat morgen de spieren niet al te veel zullen dwarsliggen !!! O ja, als u te moe bent om het laatste deel van de route te voet af te leggen. [Check de actuele treintijden hier](#). De gangbare treintijden van Hamoir naar Sy zijn (stand mei 2013): 05:47* / 06.53 / 07.21* / 07.59* / 08.59 / 09.59* / 10.59 / 11.59* / 12.59 / 13.59* / 14.59 / 15.59* / 16.59 / 17.44* / 17.59* / 18.59 / 19.59* / 20.59 / 21.59* / 23.09 (* = niet op za. zo. en feestdagen).

3 Aard van de wegen

Deze route gaat afwisselend over verkeersluwe asfaltweggetjes, halfverharde wegen en bospaadjes. Soms is de ondergrond hard, dan weer zacht, soms nat en dan weer droog. Vooral als het geregend heeft, kunnen sommige paden erg glad zijn!

4 Aanbevolen uitrusting

- Goede en stevige (berg)schoenen van 'BC' kwaliteit // Eenvoudig rugzakje met regenpak.
- Kaart van de omgeving, evt. kompas. // Drinken en eten // wat geld.
- Zaklamp // opgeladen GSM-telefoon // EHBO-setje.

5 Route-aanduiding

Deze route is niet expliciet gemarkeerd. U zult diverse tekens en markeringen tegenkomen maar die hebben niets met deze wandeling te maken. Bij sommige stukken van deze route kunt u zich echter wel oriënteren met behulp van evt. aanwezige GR (Grande Route) tekens: "= GR" betekent dat u wel de GR route volgt. "≠ GR" betekent dat u de "GR" hier verlaat. Soms komt u de afkorting "BWB" tegen. Dit verwijst dan naar een "blauw wandelaars bordje", een soort van wegwijzer voor de wandelaar.

6 Kaarten

- NGI-kaart, nummer: 49/5-6, schaal 1:20.000 (1 cm = 200 m)
- Deze kaart is ook te koop in de Tukhut. Vraag erom bij de dienstdoende patron.
- Ten westen van Tohogne op de rand van de kaart bij "Aux Trois sapins" gaat u een klein stukje van de kaart af. U komt dan terecht op de NGI-kaart met nummer 48/7-8. Deze kaart is niet in de Tukhut te koop. Daarvoor verwijzen wij u naar de gespecialiseerde kaartboekhandel. De route ter plekke is echter zo duidelijk omschreven dat u die kaart waarschijnlijk niet nodig heeft.

7 Overige

- Opmerkingen over en aanvullingen op deze routebeschrijving kunt u via het [Responsformulier](#) van de Tukhut website opsturen of via E-mail naar info@tukhut.nl. Uw suggesties worden dan beoordeeld, en indien van toepassing, in de volgende versie van deze routebeschrijving verwerkt.

8 Routebeschrijving

VAN SY VIA VERLAINE NAAR TOHOGNE (5 KM)

- o Dat de Tukhut in een rivierdal ligt, heeft minstens één groot nadeel: Om het dal van de Ourthe uit te komen, moet je meestal beginnen met een flinke klim. En dat zal bij deze wandeling niet anders zijn. De klim begint aan de andere kant van de Ourthe. Dus moeten we eerst deze rivier zien over te steken.
- Loop de Tukhut uit en ga meteen linksaf. Volg het asfaltweggetje tot bij de spoortunnel. Ga voor deze tunnel rechtsaf en steek via de voetgangersbrug (die langs de spoorbrug loopt) de rivier over. Ga aan de andere kant weer naar beneden tot aan de asfaltweg.
- Ga hier links af. U loopt nu, stroomafwaarts, in de richting van Verlaine. De weg zal spoedig gaan stijgen.
- Neem het eerste bospad dat schuin naar links van deze weg afsteekt.
  - o Dit bospad is niet gemarkeerd en om te voorkomen dat u dit paadje voorbijloopt, volgen hier wat aanwijzingen: Het pad is een holle weg en begint nèt voordat u aan de rechterkant van de weg het eerste huis tegenkomt.
- Bovenaan wordt het pad wat vlakker en net voorbij de bosrand heeft u een paar mooie doorkijkjes op de Ourthe-vallei. Loop het pad verder af tot aan een asfaltweggetje.
- Ga hier linksaf en volg deze weg omhoog. Deze weg komt uit op wat een kruising lijkt te zijn. Het is echter een T-splitsing omdat de weg rechtdoor een oprit naar een huis is.
- Ga bij deze T-splitsing linksaf. U zit goed als het 1^e huis aan de rechterkant nr. 4 blijkt te zijn. Volg deze weg verder omhoog. Op een bepaald moment ziet u aan de rechterkant een wit huisje met links daarvan op een grasveld een kruis en een glazen kastje met daarin een blauwe madonna.
- Ga hier rechtsaf. Na ± 50 meter gaat het asfaltweggetje over in een karrenspoor. U blijft alsmaar stijgen. Naar rechts hebt u een mooi doorkijkje op het lager gelegen gedeelte van Verlaine. Het pad komt weer op een asfaltweggetje uit.
- Ga hier linksaf. De weg stijgt verder.
  - o De eerste weg rechts, die tussen de statige coniferen door, moet u voorlopig nog maar even niet nemen?
- Neem het eerste gravelpad naar rechts.
- Als u onder een hoogspanningskabel bent gegaan (het pad wordt nu een karrenspoor), komt u bij een Y-splitsing. Blijf hier gewoon rechtdoor gaan het licht stijgende pad volgen. Even verder passeert u weer een hoogspanningskabel.
- Zo'n 600 meter verder is er links van het pad een stuk akkerland en rechts nog steeds bos. Houdt op dit punt het pad naar rechts aan. U stijgt verder. Het eerstvolgende pad naar rechts negeert u.

- Het pad begint te dalen en de ondergrond wordt gravel. Dit pad komt uit op een klein asfaltweggetje. Het dorpje recht tegenover u is Tohogne.
  - o U gaat nu met een "omtrekkende beweging" om Tohogne heen.
- Ga hier rechtsaf. Zo'n 100 m meter verder komt u op een doorgaande weg uit.
- Steek hier alle wegen over en ga rechtdoor verder op het pad tussen weilanden door, tot u weer bij een asfaltweggetje uitkomt.
- Steek dit weggetje over en volg het pad dat kennelijk richting "Liaison Fond Vedeur" voert. Bij een T-splitsing gaat u linksaf. Volg 't pad totdat u weer een keertje bij een asfaltweg uitkomt.
- Steek ook dit weggetje gewoon weer over en ga rechtdoor. Volg dit pad tot aan een T-splitsing met een halfverhard pad.

VAN TOHOGNE NAAR OUFFET (11 KM)

- o We gaan het dorpje Tohogne nu achter ons laten.
- Ga rechtsaf en volg dit stijgende pad tussen een klein sparrenbos (links) en een hoger gelegen weiland (rechts) door. Een pad van rechts negeert u.
  - o Kijk ook eens achterom het Ardenner landschap is hier echt prachtig, toch?
- Het pad komt uit op een asfaltweg (bank).
- Ga hier rechtsaf en volg deze doorgaande weg die te boek staat als de "N814", zo'n 500 meter, totdat u rechts een straat krijgt die "La Haisse" blijkt te heten (bordje ontbreekt momenteel).
- Ga hier linksaf, een half verhard pad in. Dit is een pad met links een hoge wal van bramen en rechts een stuk akkerland. Het pad gaat stijgen en 200 meter verder gaat u het bos in. Even verder is er een Y-splitsing in de weg.
- Houd hier rechts aan en volg dit bospad, dat min of meer op hoogte blijft, zo'n 600 m. Negeer paden van links en rechts.
  - o Op dit pad haalt u met 335 m het hoogste punt van de wandeling. Wel een mooi bos maar geen uitzicht!
- De laatste honderd meters op dit stuk zijn dalend en brengen u bij een stuk landbouwgrond.
- Ga hier linksaf en vervolg uw route op de scheiding van het bos (links) en het akker (rechts). Na 300m loopt u rechtdoor een stukje bos in waar u 200m verder al weer uit komt.
- Volg wederom de scheiding tussen een bosperceel (links) en het akker (rechts). Aan het einde van dit akker maakt het pad een korte bocht naar links en meteen weer naar rechts. En plots staat u in een stukje bos op een prachtig mooie holle weg.
- Volg dit "holle" pad naar rechts en omhoog, in de richting van "Aux trois sapins, 5 min.", met de zekerheid dat u het vermelde doel al lang voorbij bent gelopen als u de aangegeven looptijd volmaakt.
  - o U bent dus het bos uitgelopen en op het hoogste punt van dit pad komt u uit bij een bankje, een prullenbak, een kruisbeeld, een bordje met de hoogteaanduiding (318 m) en een mooi uitzicht. Deze plek heet "Aux Trois Sapins". En dat is vreemd als je bedenkt dat er toch maar twee sparren (waarvan eentje dood) staan en wel 3 eiken? Hoe dan ook, een prima plekje om te picknicken, of alleen maar even te rusten, of.....
- Volg het ½ verharde pad richting "Liaison Jenneret 15 min". Het pad begint te dalen en voor u ziet u een dorpje liggen. U daalt verder tot het eerste pad rechts.
- Ga hier rechtsaf dit pad in dat tussen twee weilanden door gaat. U heeft het juiste pad te pakken als u na een flauwe bocht naar rechts door een mini sparrenbos heen gaat. Het pad stijgt amper en u komt uit op een ander ½ verhard pad.
- Steek dit pad recht over (=GR) en volg dit pad tot aan een asfaltweggetje.
- Steek dit weggetje over vervolg het GR-pad nog zo'n 1 km. Dit licht stijgende pad biedt u mooie uitzichten en komt uit op (alweer) een asfaltweggetje met rechts voor u een prachtige grote lindeboom met op de stam een kruisbeeld (Volgens de kaart is het de `Croix des Combes`).

- Ga hier linksaf en volg dit weggetje tot een bocht naar rechts. In de buitenbocht staat een bankje.
- Ga net voor de bocht, naar rechts, een sterk terug stekend bospad in. U blijkt nu in een diep ingesneden beekdal te lopen. Na zo'n 1,3 km wordt het eindpunt van dit dal gemarkeerd door een enorme eik die in een bocht naar rechts aan de buitenkant staat. Even verder steekt u m.b.v. een boogbrugje het riviertje de "Neblon" over. U gaat door een grote poort en komt op een asfaltweg uit.
  - o Proficiat, u heeft net een afdaling van 130 m afgerond (300 m → 170 m).
- Ga rechtsaf en volg de weg die even verder een bocht naar links maakt. Net na de bocht steekt er, naar links, een pad van de weg af.
- Steek de weg over en neem dit sterk stijgende pad.
  - o Dit pad blijkt een uitzonderlijk mooie en diep ingesleten holle weg te zijn met een rotsige ondergrond. Aan weerskanten is het pad gelardeerd met zeer grillig gevormde beukenachtige bomen. Alles bij elkaar heeft dit pad een hoog "trollen gehalte". Deze informatie is meer bedoeld voor de thuislezers dan voor u, die nu dit pad aan het bestijgen bent. U zult er misschien de puf niet voor hebben omdat dit pad namelijk extreem steil omhoog loopt tot zo'n 270 meter.
- Ga op het hoogste punt rechtdoor en uiteraard gaan we hier weer iets omlaag. Voor u ziet u de gebouwen liggen van "Ferme en Chateau Himbe". Als u onder een stroomkabel door op een 5-sprong bent aangekomen, ziet u rechts de gebouwen van de ferme en links de muren van het Chateau.
- Ga hier rechtdoor en volg het ½ verharde pad. U kruist de oprijlaan van het Chateau en naar links heeft u een mooi inkijkje naar de prachtige gebouwen. U volgt het pad verder langs de muur tot aan een piepklein asfaltweggetje.
- Steek dit weggetje over en volg het licht dalende pad langs een haag van verschillende soorten begroeiingen (links) en akkerland (rechts) totdat u in het laagste punt een (drooggeval)len) belgisch beekdalletje kruist.
- Als het pad net weer begint te stijgen, komt u bij een Y-splitsing uit.
- Houd hier rechts aan en volg het stijgende pad tussen akkers en weilanden door. Als het pad vlak wordt, blijkt u ineens op een betonpad te lopen.
- Via dit pad loopt u Ouffet binnen. Loop door tot aan de eerste kruising binnen de bebouwde kom. Hier blijkt het pad waarop u loopt "ês têt" te heten.
  - o Voor de francofielen onder ons: "ês têt" betekent waarschijnlijk zoiets als: "wees vroeg, wees op tijd". Dus oordeelt u zelf maar: Bent u vandaag op tijd of speelt tijd vandaag even geen rol?
- Steek de kruising over. De straat die u oversteekt heet de "Rue Haire". Loop rechtdoor en u komt bij een groot rechthoekig plein uit (rechts). Dit plein heet "Grand Place" en centraal staat een behoorlijk groot monument waar de gevallen van de eerste- en tweede wereldoorlog worden herdacht.
- Steek het plein schuin naar rechts over en loop verder de "Rue du village" in. Een stuk verder ligt rechts een groot gebouw met het opschrift "Maison Communale". Naar links begint hier (net voor een huis) een verhard fiets-/voetpad.
- Ga via dit pad verder door het stadje omhoog. Loop dit paadje helemaal uit tot aan een T-splitsing met een weg. Naar links ziet u een prima horecagelegenheid, Café le Chrome.
  - o Misschien tijd voor 'n bakkie koffie? Behalve op maandag, want dan is men gesloten.

VAN OUFFET NAAR COMBLAIN-FAIRON (7 KM)

- Ga, als u niet naar het café bent geweest, hier rechtsaf en volg de dalende weg, die "Dans les Cours" blijkt te heten, tot aan een kruising.
- Steek hier recht over en ga de "Rue Cuvelier" in. De straat gaat wederom dalend verder. Als er schuin van rechts een straat bij komt gaat de straat waarin u loopt over in de "Rue Halbadet".
- Ga deze straat in de loopprijsing verder. U negeert straten van rechts en links. Verder dalend, brengt deze weg u het stadje weer uit. Loop 1 km door totdat u bij een Y-splitsing uitkomt. Dit punt is te herkennen aan de bedrijfsgebouwen voor u en rechts een rode aansluiting (hydrant) voor de brandweer.
  - o Dit is waarschijnlijk niet het leukste plekje van de wandeling, maar we moeten er even doorheen om straks weer in de mooie Ardenner natuur te kunnen wandelen.
- Ga hier dus maar gauw even rechtsaf. 25 meter verder is er weer een Y-splitsing. Ga hier weer naar rechts. En weer 25 meter verder is er wederom een Y-splitsing. Ga hier naar links verder. Als u dit allemaal goed gedaan heeft, dan moet het er nu als volgt uitzien: Links en rechts staat u tussen bedrijfsgebouwen. Recht vooruit ziet u hoogspanningskabels. En daarachter gloort het beloofde bos.
- Blijf alsmat recht door lopen. Eerst zijn er rechts wat bomen. Daarna ziet u recht voor u twee grote grijze natuurstenen, die als een soort van poortwachters de toegang tot het bos markeren.
- Ga hier doorheen en volg het (licht) dalende bospad zo'n 2,5 km. U negeert alle paden van links en rechts. Aan het einde van dit pad komt u uit op een T-splitsing. U "zit" goed als u links van u twee enorme sparren ziet staan. Recht tegenover u is er een weilandje met daarachter een weg.
- Ga hier rechtsaf. U stapt meteen over een beekje heen (in de zomer kan het droog staan). En met een paar bochten brengt dit pad u bij een bruggetje over een beekje, dat luistert naar de naam "Ruisseau de Mont des Piéd". Na dit bruggetje staat u aan een doorgaande asfaltweg.
- Ga hier rechtsaf en volg deze weg in dalende richting. Na zo'n 400 meter, net na een bocht ligt een groot huis met daarop een bord dat u vertelt dat u nu over de "Rue de Bloquay" loopt.
  - o Even verder is er links een steengroeve waar heel mooi te zien is hoe in de loop van vele miljoenen jaren de ondergrond zich opgericht en geplooid heeft tot wat het nu is. En tegelijk wordt het hier weer weggehaald!
- Zo'n 200 meter na deze steengroeve staan er rechts van de weg enkele huizen. Net voor 't 2^e huis (met nr. 63) gaat er naar links in de helling een pad een stukje omhoog, het kaalgeslagen bos in.
- Uiteraard volgt u dit pad. Het pad loopt langs de helling en parallel aan het dal. Zo'n 250 meter verder komt u bij een T-splitsing van paden.
- Houd hier rechts aan. U steekt een beekje, dat van links komt, over en betreedt een weiland via een doorgang in de omheining. Volg dit langgerekte weiland in de loopprijsing verder. Rechts en onder u blijft u de "Ruisseau" volgen. Ook loopt u achter huizen (rechts) langs. Aan het einde van 't weiland is links, wat hogerop wederom zo'n "voetgangersdoorgang" in de omheining gemaakt.
- Ga hier doorheen en vervolg het smalle pad door een bosperceeltje verder dalafwaarts. Als het pad tot bij de beek is afgedaald, blijft u het stroomafwaarts volgen om via een voetgangerstunnel onder de doorgaande weg, het dorpje "Comblain-Fairon" te betreden.
- Het pad buigt scherp naar links. En als u nu naar linksboven kijkt, ziet u aan de weg een overdekte bushalte.
  - o Desgewenst kunt u de wandeling hier afbreken door aan de overkant bus 65A naar Hamoir te nemen. [Klik hier voor de actuele bustijden](#). De vertrektijden (stand mei 2013) zijn:
    - ma, di, do, vr: als er school is: 12:38 / 16:48 en 17:28 (in vakanties: 17:22)
    - wo: als er school is: 12:38 / 13:21 / 13:51 en 17:28 (in vakanties: 17:22)
    - za: 12:37, 16:47. Voor deze tijden wordt overigens geen garantie afgegeven.Mocht u de bus gemist hebben of deze tocht toch wandelend willen afmaken, lees dan hieronder hoe het verder gaat.

- Loop het pad tussen de achter- en voortuinen van de huizen verder uit tot u in de "Rue du Ruisseau" uitkomt. Ga hier linksaf.
- Direct links is er een alleraardigst en fotogeniek doorkijkje in de "Rue de la Justice".
- Volg de "Rue du Ruisseau" verder tot aan de kruising. Recht tegenover u ligt een huis met nummer 1.
- Ga hier rechtsaf. Als u bij de achterkant van de kerk bent aangekomen, loopt u linksom de kerk heen via de "Rue du Tilleul" naar de voorkant van de kerk. Hier ziet u links van de straat een trap.
- Neem deze dalende trap die u naar een lager gelegen straatje brengt.
- Ga nu min of meer in de looprichting verder, langs een huis met nr. 5. Als het goed is, loopt u nu het dorpje uit, in de richting van de rivier de Ourthe.

VAN COMBLAIN-FAIRON NAAR HAMOIR (3 KM)

- Ga op de T-splitsing, voor de rivier, rechtsaf en volg de rivier stroomopwaarts.
- Na Comblain-Fairon maakt de rivier over een afstand van zo'n 1,5 km een grote bocht naar links. Dit is eigenlijk één grote meander. U moet er niet versteld van staan als het pad een prachtige schaduwrijke laan wordt met rechts in de hellingen mooie rotsformaties en een heus watervalletje. De meander houdt zo'n beetje op als u bij een spoorbrug uitkomt.
- Ga eerst onder deze spoorbrug door en na ongeveer 1,5 km wederom de rivier gevolgd te hebben, staat u bij de brug van Hamoir. Ga boven op de brug staan.
  - Wilt u per trein terug naar Sy, ga hier dan rechtsaf en loop de winkelstraat helemaal uit tot aan de spoorwegovergang. Ga voor dit spoor rechtsaf. Na zo'n 200 m ziet u links het station van Hamoir liggen. De treintijden vindt u op het station en bij de inleiding van deze wandeling.

VAN HAMOIR NAAR SY (4 KM)

- Er zijn nu meerdere manieren om weer terug naar de Tukhut in Sy te gaan. Hieronder staat overigens de meest gebruikte route beschreven. Wilt u echter op een andere manier terug naar Sy of zelfs deze tocht nog met 4,5 km uitbreiden (dan zou u vandaag bijna 35 kilometer wandelen !!!), lees dan nog even de wandeling "EVEN NAAR DE BAKKER IN HAMOIR".
- Goed, u staat voor de brug in Hamoir, ga linksaf en steek met de brug de rivier over.
- Neem vervolgens de derde weg rechtsaf (=GR). U passeert nu een oorlogsmonument dat ons herinnert aan de gevallenen uit Hamoir. Volgens het bord loopt u nu in de richting van Lassus. Volg dit asfaltweggetje zo'n 2 km. Tot bij een paar huizen in een werkelijk idyllische omgeving.
- Ga hier linksaf. (rechtsaf geeft de weg toegang tot het "Chateau de Lassus" dat helaas voor u verboden toegang is). Na zo'n 400 m maakt de weg na een boerderij een bocht naar links.
- Ga in deze bocht naar rechts en loop door een poortje een weiland in. Volg het stijgende pad (GR) door dit weiland. Aan de andere kant van dit stukje belgisch gras, gaat u weer door een hekje.
- U staat nu aan de bovenkant van een drooggevalle beekdal. Daal dit beekdal via de GR-route af.
  - Pas op, het kan hier, bij nat weer, verraderlijk glad zijn.
- U komt weer bij de Ourthe uit. Ga hier naar links en volg de rivier stroomopwaarts. Het pad wordt rotsachtig.
- U passeert links de rotsen van het "Vignoble" massief, een weiland en weer een rotsmassief. Dit keer de "Vierge". U gaat wat verder onder een spoorbrug door en het pad wordt een half-verharde weg. Even verder wordt het zelfs een teerweggetje.
- Blijf dit weggetje volgen en na zo'n 200 m bent u weer terug bij de Tukhut. Proficiat met het voltooiën van deze tot nu toe langste wandeling uit ons Tukhut wandelaanbod !!!

EINDE